

ಡಿಜಿಟಲ್ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗೆ ದಾಪುಗಾಲ ಕಂದಕ ಕಿರಿದಾಗಿಸುವ ಕಠಿಣ ಸವಾಲು

ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ
ಡಿಜಿಟಲ್ ಅಂತರದಿಂದಾಗಿ
ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ
ಈಗಾಗಲೇ ಅಸಮಾನತೆ,
ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ
ರಾಚುತ್ತಿವೆ. ಅದನ್ನು
ಉಲ್ಬಣಗೊಳಿಸುವ
ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ
ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ
ನೀಡಿರುವುದು
ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ ಎಂಬ
ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಈಶ್ವರ್

‘ಮುಂದಿರುವುದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಯುಗ’ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಅವರು 2022-23ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಬದುಕನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳು, ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಪಡೆದಿದೆ.

ಕೋವಿಡ್ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿರುವ ಪರಿಣಾಮ ಅಗಾಧವಾದುದು. 2020ರ ಮಾರ್ಚ್‌ನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆ ದೇಹಕ್ಕಿದೆ. ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ಲಾಸ್‌ರೂಮ್ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಒದಗಿಬಂದದ್ದು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಲಿಕಾ ಮಾದರಿ. ಅದರ ಶಕ್ತಿ-ಮಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳು ಆ ಕ್ಷಣದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಗಿದ್ದವು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯು ಕ್ಲಾಸ್‌ರೂಮಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಬಾರದು. ಈ ಸೀಮಿತ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮೀರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಈಗ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಆಗಿವೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಲಿಕಾ ಮಾದರಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ವರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಡೆಗಳು. ಇದರ ಭಾಗವಾಗಿಯೇ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವುದು ‘ಪಿಂಚಿ-ವಿದ್ಯಾ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಸಲದ ಬಜೆಟ್ ಮೂಲಕ ಆಗಿದೆ.

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹಿಗ್ಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಡಿಜಿಟಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಒಡಮೂಡಿದೆ. ಕೋವಿಡ್ ಸಂಕಷ್ಟದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಲಿಕಾಸಂಪನ್ಮೂಲ ತುಂಬುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಲು ಇದನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಆಳುವ ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ದೂರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈಗ 12 ಟಿ.ವಿ. ಚಾನೆಲ್‌ಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಒಂದರಿಂದ 12ನೇ ತರಗತಿವರೆಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಈ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳು ನೆರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ‘ಒನ್ ಕ್ಲಾಸ್-ಒನ್ ಟಿ.ವಿ. ಚಾನೆಲ್’ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೋಧಕ ಟಿ.ವಿ. ಚಾನೆಲ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 200ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಲಿವೆ.

ವೃತ್ತಿಪರ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಬೆಳೆಸಲು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 750 ವರ್ಚುವಲ್ ಲ್ಯಾಬ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ 74 ಇ-ಲ್ಯಾಬ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಇ-ಕಂಟೆಂಟ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಭರವಸೆಯೂ ದೊರೆತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್, ಮೊಬೈಲ್, ಟಿ.ವಿ. ಮತ್ತು ರೇಡಿಯೋ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ವಚನವೂ ದೊರೆತಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಡಿಜಿಟಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಇ-ಕಂಟೆಂಟ್, ಇ-ಲ್ಯಾಬ್, ಮನೆಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವ... ಇವೆಲ್ಲ ಸರಿ. ಆದರೆ, ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಅಂತರದಿಂದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಸಮಾನತೆ, ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ರಾಚುತ್ತಿವೆ. ಅದನ್ನು ಉಲ್ಬಣಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ನೀಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಹಿತವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ, ಸ್ಥಿತಿವಂತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸರಿಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂಬಂತಹ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ.

ಇ-ಕಂಟೆಂಟ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವ ಭರವಸೆಯೂ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಭರವಸೆ ಈಡೇರಲಿ. ಆದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ದಯನೀಯವಾಗಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಶೌಚಾಲಯದಂತಹ ಕನಿಷ್ಠ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳು ವಂಚಿತವಾಗಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ನೀಗಲು ಇದುವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗುವ ಕಡೆಗೂ ನಾವು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು, ಅಲ್ಲವೇ?

■ ಎನ್. ಉದಯಕುಮಾರ್